

Tid Torsdagen den 20 mars 2014 kl. 16.35 – 17.10
Plats Drätselnämndens sessionssal, Stadshuset
Justerat Måndagen den 31 mars 2014

Ulla Hamilton

Daniel Helldén

Närvarande

Beslutande ledamöter:

Ulla Hamilton (M), ordföranden

Daniel Helldén (MP), vice ordföranden

Bo Arkelsten (M)

Daniel Valiollahi (M)

Datevig Tjärnberg (M)

Marie Agmén (M)

Jonas Naddebo (C)

Malte Sigemalm (S)

Annika Ödebrink (S)

Oskar Levin (S)

Martin Hansson (MP)

Tobias Johansson (V)

Tjänstgörande ersättare:

Charlotta Schenholm (FP)

för Mark Klamberg (FP)

Ersättare:

Inga-Lill Larsson (M)

Christer Swärd (M)

Ole-Jörgen Persson (M)

Christer Ångström (M)

Göran Oljeqvist (KD)

Margareta Stavling (S)

Jimmy Lindgren (S)

Maria-Elsa Salvo (S)

Hampus Rubaszkin (MP)

Petra Schagerholm (MP)

Zakarias Zouhir (V)

Tjänstemän:

Förvaltningschefen Per Anders Hedkvist, Fredrik Alfredsson, Ted Eil, Åse Geschwind, Karin Hebel, Inga-Lill Hultin, Torkel Kjellman §§ 1-2, Mattias Lundberg, Elisabeth Munters, Peder Svensson §§ 1-2, Marita Söderqvist och Claes Wachtmeister från Capgemini AB §§ 1-2 samt personalföreträdaren Luis Lopez §§ 1-13 och biträdande borgarrådssekreteraren Shashika Sellgren från roteln.

§ 1**Val av justerare och tid för justering****Beslut**

Trafik- och renhållningsnämnden utser vice ordföranden Daniel Helldén (MP) att tillsammans med ordföranden Ulla Hamilton (M) justera dagens protokoll.

Justering sker måndagen den 31 mars 2014.

§ 2**Frågor för beredning och information från kontoret****Skrivelser för beredning**

Anmälan görs av inkomna skrivelser till trafik- och renhållningsnämnden enligt följande:

- 1 Förbättra trafiksäkerheten vid Sättra ridanläggning. Från Charlotta Schenholm (FP), Jonas Naddebo (C) och Göran Oljeqvist (KD). Dnr T2014-00729
- 2 Indragen busshållsplats Skarpnäcksfältet. Från Malte Sigemalm (S). Dnr T2014-00727
- 3 En osäker trafiksituation kring restaurangbåten Patricia. Från Annika Ödebrink (S). Dnr T2014-00726
- 4 Möjliggör efterskottsbetalning alternativt att avsluta betald parkering i biljettautomat. Från Oskar Levin (S). Dnr T2014-00725
- 5 Skrivelse med anledning av klagomål/synpunkt på bussupställningsplats på Karlbergsvägen. Från Tobias Johansson och Zacharias Zohir båda (V). Dnr T2014-00728

Beslut

Trafik- och renhållningsnämnden överlämnar skrivelserna till trafikkontoret för beredning.

Information om koncessionsavtal avseende offentliga toaletter

Torkel Kjellman informerar om tecknandet av ett nytt koncessionsavtal avseende toaletter och andra nyttigheter på offentlig plats.

Beslut

Trafik- och renhållningsnämnden tackar för informationen.

§ 3

Anmälan av inkomna skrivelser till trafik- och renhållningsnämnden

Inkomna skrivelser m.m. till trafik- och renhållningsnämnden enligt förteckning från den 10 mars 2014 och den 20 mars 2014 anmäls.

§ 4

Anmälan av delegationsbeslut fattade inom trafikkontoret

Dnr T2014-00006

Beslut

Trafik- och renhållningsnämnden beslutar enligt trafikkontorets förslag:

- 1 Trafik- och renhållningsnämnden lägger anmälan till handlingarna.

Handlingar i ärendet

Trafikkontorets tjänsteutlåtande från den 20 februari 2014.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Ulla Hamilton (M) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§ 5

Anmälan av protokoll från rådet för funktionshinderfrågor

Dnr T2014-00011

Protokoll 1/2014 från trafik- och renhållningsnämndens och Stockholms Stads Parkerings AB:s gemensamma råd för funktionshinderfrågor anmäls. Rådets sammanträde hölls den 27 januari 2014.

§ 6

Anmälan av minnesanteckningar från trafik- och renhållningsnämndens möte med rådet för funktionshinderfrågor

Minnesanteckningar från trafik- och renhållningsnämndens möte den 12 december med rådet för funktionshinderfrågor anmäls.

§ 7

Anmälan av ekonomisk uppföljning månad 2/2014

Dnr T2014-00405

Beslut

Trafik- och renhållningsnämnden beslutar enligt trafikkontorets förslag:

- 1 Trafik- och renhållningsnämnden lägger anmälan till handlingarna.

Handlingar i ärendet

Trafikkontorets tjänsteutlåtande från den 10 mars 2014.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Ulla Hamilton (M) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§ 8

Förlängd samverkansöverenskommelse mellan kommuner i Stockholms län inom geodata och GIS, för kännedom. Anmälan av svar på remiss från kommunstyrelsen

Dnr T2013-050-06763

Beslut

Trafik- och renhållningsnämnden beslutar enligt trafikkontorets förslag:

- 1 Trafik- och renhållningsnämnden lägger anmälan till handlingarna.

Handlingar i ärendet

Trafikkontorets tjänsteutlåtande från den 11 februari 2014.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Ulla Hamilton (M) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§ 9

Statens genom Trafikverket, Region Stockholms ansökan om tillstånd i mål nr M3342-11, M3343-11, M3345-11 samt M 3346-11 hos mark- och miljödomstolen. Anmälan av svar på remiss från kommunstyrelsen
Dnr T2013-000-06749, T2013-000-06750, T2013-000-06751,
T2013-000-06752

Beslut

Trafik- och renhållningsnämnden beslutar enligt trafikkontorets förslag:

- 1 Trafik- och renhållningsnämnden lägger anmälan till handlingarna.

Handlingar i ärendet

Trafikkontorets tjänsteutlåtande.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Ulla Hamilton (M) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av vice ordföranden Daniel Helldén m.fl. (MP) enligt följande

Det är mycket beklagligt att ett viktigt ärende åter igen har behandlats utan att ge nämnden möjlighet att komma med synpunkter.

Förbifart Stockholm är inte ett projekt som ligger i linje med modern stadsplanering och miljötänkande. Förbifarten kommer inte att bli en lösning på trafikproblemen, istället

beräknas trängseln i Stockholmstrafiken att bli fem gånger så stor som idag med Förbifarten utbyggd. Vägtrafiken kommer att öka och bilköerna bli fler. Hela projektet bör därför avslutas och de 50 miljarder kronor det sammantaget beräknas kosta bör användas till nödvändiga kollektivtrafikinvesteringar.

Förbifart Stockholm orsakar både lokala och globala miljöproblem. Vägprojektet kommer att leda till en utglesad stadsstruktur i Stockholmsregionen som ger ökad exploatering av värdefull naturmark, ökad biltrafik och högre koldioxidutsläpp från trafiken.

Särskilt uttalande lämnas av Malte Sigemalm m.fl. (S) enligt följande:

Efter kontakt med Setra Samfällighetsförening vill Socialdemokraterna särskilt uppmärksamma kontoret på de boendes oro kring den kraftigt ökande trafiken runt samfällighetsföreningen med transport av krossmassor som medför ett betydande buller samt ökad trafikfara inom området.

Björksätravägen och Sättrarvsvägen binds ihop av Sättravägen varför situationen även där måste tas med i bedömningen och extra hänsyn måste tas gällande området i dess helhet. Utmed Sättravägen finns många radhus direkt vid vägen och där ligger en förskola med hämtning och lämning av små barn. Socialförvaltningen har bostäder för barnfamiljer och vid återvinningsstationen i början av Sättravägen rör sig boende och bilar.

I bedömning av den tunga trafik som kommer att passera området bör det dessutom tydligt framgå åt vilket håll lastbilarna ska svänga från och till Sättravägen. Många radhus ligger utmed Björksätravägen med adress på Sättravägen och Alsätravägen.

Det är också mycket viktigt att särskild hänsyn tas till det befintliga stallet. Den extra hänsyn som föreslås bör även omfattas av hur barn i området tar sig till och från stallet. De barn som rider och nyttjar stallet passerar korsningen Björksätravägen - Sättravägen samt korsningen Sättravägen - Sättrarvsvägen. I syfte att upprätthålla en tillräckligt säker trafiksituation måste även detta vägas in i bedömningen av hur krossmassorna ska transporteras.

Föreningen påtalar att den fortsatt begär bullerskydd längs de

vägar som kommer att trafikeras och menar vidare att trafiken (transporten av krossmassorna) måste ledas så att särskild hänsyn tas till att det inom området bor många barnfamiljer.

Särskilt uttalande lämnas av Tobias Johansson (V) enligt följande

Vi anser att det är beklagligt att viktiga ärenden av större vikt avgörs genom kontorsyttrande.

Det är ingen hemlighet att vi är hängivna motståndare till förbifart Stockholm.

Förbifartsprojektet spås av vissa kosta uppemot 50 miljarder kronor. Pengar som skulle kunna ha använt för en massiv utbyggnad av kollektivtrafiken.

Politik är inte bara att vilja utan också att välja. Vi väljer därför en omfattande utbyggnad av spårburen trafik och trådbussar framför nya bilvägar.

§ 10

Riksantikvarieämbetets vägledning - Kulturmiljövårdens riksintressen. Anmälan av svar på remiss från kommunstyrelsen

Dnr T2014-00009

Beslut

Trafik- och renhållningsnämnden beslutar enligt trafikkontorets förslag:

- 1 Trafik- och renhållningsnämnden lägger anmälan till handlingarna.

Handlingar i ärendet

Trafikkontorets tjänsteutlåtande från den 31 januari 2014.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Ulla Hamilton (M) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§ 11

Överföring av anläggningar och va-huvudmannaskap till Stockholm Vatten VA AB för en effektiv och hållbar dagvattenhantering inom Stockholm stad.

Genomförandebeslut

Dnr T2014-00278

Beslut

Trafik- och renhållningsnämnden beslutar enligt kontorens gemensamma förslag:

- 1 Trafik- och renhållningsnämnden godkänner kontorens gemensamma tjänsteutlåtande.
- 2 Trafik- och renhållningsnämnden överlämnar tjänsteutlåtandet till kommunstyrelsen med begäran att kommunfullmäktige beslutar att:
 - a. Stockholm Vatten VA AB är verksamhetsutövare för stadens dagvatten och va-anläggningar, va-huvudman.
 - b. Överföra ägande av stadens dagvattenanläggningar och ledningar till en va-huvudman, Stockholm Vatten VA AB per den 1 juli 2014.
 - c. Trafikkontoret, exploateringskontoret och Stockholm Vatten VA AB får i uppdrag att överföra anläggningarna till bolaget och upprätta köpeavtal.
 - d. Befintliga anläggningar överförs genom försäljning till marknadsvärde om ca 32,1 mnkr.
 - e. Uppdra åt exploateringskontoret och Stockholm Vatten VA AB i samråd med trafikkontoret att utreda rutiner m.m. för tillämpning av va-taxa och särtaxa vid nybyggnad och ombyggnad.
- 3 Trafik- och renhållningsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Trafikkontorets och exploateringskontorets gemensamma tjänsteutlåtande från den 26 februari 2014.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Ulla Hamilton (M) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av Tobias Johansson (V) enligt följande:

(V)i är generellt skeptiska när alliansen vill bolagisera delar av trafikkontorets uppgifter. Orsaken är helt enkelt att vi har dåliga erfarenheter av den moderatledda alliansen som med en dåres envishet har bolagiserat, sålt ut eller nästintill skänkt bort stadens tillgångar.

I detta ärende har dock kontoren redovisat vilka fördelar en bolagisering har i jämförelse med att fortsätta med dagens ansvarsfördelning. Vi stöder därför beslutet i detta enskilda fall. Däremot kommer vi aldrig medverka till en renodlad privatisering av stadens tillgångar inom detta område.

§ 12**Renovering av Södra Danviksbron. Slutredovisning**

Dnr T2012-420-04446

Beslut

Trafik- och renhållningsnämnden beslutar enligt trafikkontorets förslag:

- 1 Trafik- och renhållningsnämnden godkänner slutredovisningen.

Handlingar i ärendet

Trafikkontorets tjänsteutlåtande från den 12 februari 2014.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Ulla Hamilton (M) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§ 13**Genomförda tillgänglighetsarbeten 2013. Slutredovisning**

Dnr T2013-005-00643

Beslut

Trafik- och renhållningsnämnden beslutar enligt trafikkontorets förslag:

- 1 Trafik- och renhållningsnämnden godkänner slutredovisning av genomförda tillgänglighetsarbeten 2013.

Handlingar i ärendet

Trafikkontorets tjänsteutlåtande från den 18 februari 2014.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Ulla Hamilton (M) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av Malte Sigemalm m.fl. (S) och Tobias Johansson (V) enligt följande:

Kontorets slutredovisning visar på ett misslyckande när de gäller de beslutade åtgärderna för bättre tillgänglighet, framförallt i ytterstaden. Skälet tycks vara att Trafikkontoret upphandlat en oduglig entreprenör med ett antal uppräknade brister. Socialdemokraterna och vänsterpartiet har vid upprepade tillfällen poängterat vikten att staden utför mer verksamhet i egen regi för att garantera kvaliteten på utförda jobb samt villkoren för de anställda.

Slutredovisningen visar att ett antal angelägna och planerade åtgärder för att öka tillgängligheten inte har blivit gjorda i ytterstaden. Vad som återstår att göra eller hur man avser att gå vidare för att verkställa beslutet framgår inte särskilt tydligt av trafikkontorets förslag till beslut.

§ 14**Uppdragsbekräftelse – fossilbränsleoberoende organisation 2030. Svar på remiss från kommunstyrelsen**

Dnr T2013-000-06737

Beslut

Trafik- och renhållningsnämnden beslutar enligt trafikkontorets förslag:

- 1 Trafik- och renhållningsnämnden överlämnar kontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen från kommunstyrelsen.
- 2 Trafik- och renhållningsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Trafikkontorets tjänsteutlåtande från den 4 februari 2014.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

- 1) Ordföranden Ulla Hamilton m.fl. (M), Charlotta Schenholm (FP), Jonas Naddebo (C) och Malte Sigemalm m.fl. (S) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Daniel Helldén m.fl. (MP) föreslår att nämnden beslutar enligt följande:
 1. Delvis godkänna kontorets svar på remissen.
 2. Att det tillsätts en central funktion under kommunstyrelsen för att driva och samordna klimatarbetet i Stockholm och för att påverka andra aktörer att vidta åtgärder för att Stockholm skyndsamt ska kunna fasa ut de fossila bränslena.
 3. Därutöver anföra följande:

Miljöpartiet har länge drivit kravet att Stockholms stad ska ta fram och implementera beräkningsmetoder för kommuninvånarnas klimatpåverkan utanför stadens gränser i form av konsumtion och resor. Hittills har staden inte bedrivit något sådant arbete utan enbart räknat på de direkta utsläppen inom Stockholms geografiska gräns. Detta trots att nästan ingen produktion av mat och varor sker i staden, och alla transporter utanför kommungränsen utesluts.

I arbetet med en fossilberoende organisation måste staden snarast gå vidare med att kvantifiera utsläppen av växthusgaser vid produktion och transporter. Staden ska ha höga krav på egna fordon eller de bilar som staden varaktigt

använder, till exempel genom bilpooler. Fler anställda ska ha möjlighet till cykel för arbetsresor och bud kan i högre grad ske med cykel. Det måste även tas fram uppgifter om de varor som staden upphandlar och kravspecifikationer för upphandling av varor som produceras i stort sett utan fossil energi. Det behövs en central funktion under kommunstyrelsen för att driva och samordna klimatarbetet i Stockholm och för att påverka regering, landsting och andra aktörer att vidta nödvändiga åtgärder för att Stockholm skyndsamt ska kunna fasa ut de fossila bränslena.

Utredningen visar på att stadens förutsättningar för att bli fossiloberoende i stort vilar på vad andra aktörer i samhället gör för förändringar i riktning att bli fossilfria, samt att politiska beslut om mål för år 2030 genomförs enligt plan. Stadens beroende av omvärlden är tydligt, men det finns all anledning att skyndsamt vidta de åtgärder som ligger inom förvaltningens rådighet.

Fortums mål om att bli klimatneutrala senast år 2030 innebär att stadens fjärrvärme då blir fossiloberoende. När det gäller stadens direkta energianvändning är det angeläget att snarast avveckla koleldningen i Värtan för produktion av fjärrvärme, att avveckla koleldade värmepannor, endast köpa in fordon och varutransporter som drivs med förnybara drivmedel etc. Förutsättningar för fossiloberoende bränslen är en viktig del och staden ska vara drivande i dessa frågor. Energieffektiviseringar är fortsatt viktiga för att minska behovet av biobränsle som kommer att bli en bristvara framöver.

Elen som köps in är idag miljömärkt och har därmed inget eller måttliga utsläpp av koldioxid. Men det finns ett stort värde såväl miljömässigt som ekonomiskt att minska onödig elkonsumention. Det är sannolikt även helt nödvändigt. Byte till lågenergibelysning i stadens fastigheter bör tas med i förvaltningens uppdrag då många fastigheter idag har en äldre modell av belysning som drar mycket el.

För delar av stadens verksamhet såsom skolor och äldreomsorg är inköp och hantering av livsmedel ett viktigt bidrag för stadens sammanlagda arbete till en fossilbränsleoberoende organisation. Det handlar främst om att köpa in livsmedel med totalt sett låg klimatpåverkan. En minskad andel av kött är mycket viktigt. Det är även betydelsefullt att minska svinnet av mat i alla led samt att samla in det svinn som väl uppstår för rötning till biogas. Här behövs informationsinsatser om källsortering både för

anställd personal i hela staden, men även till exempel till skolelever.

Staden bör därmed fokusera på att ta fram en kostpolicy som omfattar klimatutsläpp från livsmedel, anta ett mål om minskat svinn av mat samt anta ett mål om nära 100 procents insamling av stadens eget matavfall. Utöver detta är det fortsatt viktigt att minska behovet av uppvärmning och el i staden fastigheter genom energieffektiviseringar och byte av belysning.

- 3) Tobias Johansson (V) föreslår att nämnden beslutar enligt följande:
- 1 Att i huvudsak avslå kontorets yttrande.
 - 2 Att nämnden tillkännager som sin mening att takten i stadens klimatarbete måste öka och att arbetet bör ledas av ett klimatkansli inom stadsledningskontoret.
 - 3 Att i övrigt anföra följande:

Vi noterar med tillfredsställelse att omställningen till en fossilbränsleoberoende organisation bara leder till marginellt ökade kostnader och hoppas få möjlighet att med förslaget som grund börja genomföra de olika förslagen redan i höst.

Stockholm ska bli en hållbar stad som tillgodoser invånarnas behov. De stora klimatbovarna är mat, transporter och boende. För att minska klimatpåverkan och anpassa staden till nya förhållanden ska vi arbeta samordnat inom alla sektorer. Det kräver ett tydligt samhällsinflytande. Klimatarbetet ökar takten och ska ledas av ett klimatkansli inom stadsledningskontoret.

I Vänsterpartiets förslag till budget finns en rad viktiga förslag för att skapa en hållbar stad.

Beslutsgång

Ordföranden Ulla Hamilton (M) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från Ulla Hamilton m.fl. (M), Charlotta Schenholm (FP), Jonas Naddebo (C) och Malte Sigemalm m.fl. (S).

Reservation

Vice ordföranden Daniel Helldén m.fl. (MP) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Tobias Johansson (V) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av Malte Sigemalm m.fl. (S) enligt följande:

Det finns en mängd åtgärder som kan göras för att minska beroendet av fossila bränslen som inte nämns i utredningen. En viktig faktor för att minska klimatpåverkan i Stockholm med omnejd är att Fortum lyckas med planeringen av fossilfri fjärrvärme till 2016. Jämfört med 2012 har Fortum högre utsläppsvärden för 2013.

Något som inte nämns eller utvecklas är värmeåtervinning. Värmeåtervinning från tex frånluft i stor skala, dvs en satsning på detta, skulle vara lönsamma investeringar, med relativt kort payoff tid.

Att nybyggnationer ska ha solpaneler eller solfångare borde vara ett krav för att få markanvisning i framtiden. Med ett sådant krav skulle klimatpåverkan radikalt minska. Även befintliga fastigheter som ägs av staden torde utgöra en potential för alternativ egen produktion av värme och el. Det handlar om investeringar. Tekniken finns redan i dag. Det behövs egentligen inga ”projekt” inom detta område.

Ett annat område som borde belysas ytterligare är användning av energilager och hur man tar tillvara tex värmen från kylaggregat och kombinerar detta med tex bergvärme så att värme från sommaren kan nyttjas under vintertid. Lämpligt är vid tex idrottanläggningar och skolor. Vi har tex tusentals m² asfaltyta i form av parkeringsplatser. Dessa skulle mycket väl kunna fungera som värmelager för att tillföra tex värme i bergvärmeanläggningar. Tekniken finns redan och mindre kommuner än Stockholm satsar kring dessa tekniska lösningar för att minska klimatpåverkan.

§ 15**Klimatförändring och Stockholms stad. Svar på remiss från kommunstyrelsen**

Dnr T2013-000-06738

Beslut

Trafik- och renhållningsnämnden beslutar enligt trafikkontorets förslag:

- 1 Trafik- och renhållningsnämnden godkänner kontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen.

- 2 Trafik- och renhållningsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Trafikkontorets tjänsteutlåtande från den 17 februari 2014.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Ulla Hamilton m.fl. (M), Charlotta Schenholm (FP), Jonas Naddebo (C) och Malte Sigemalm m.fl. (S) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Daniel Helldén m.fl. (MP) och Tobias Johansson (V) föreslår att nämnden beslutar enligt följande:
 1. Att i huvudsak godkänna kontorets tjänsteutlåtande.
 2. Att det redan nu behövs fortsatta utredningar och konsekvensanalyser samt ekonomiska redogörelser för innebörden av att Mälaren på sikt kan utvecklas till en havsvik.
 3. Att staden tar fram studier för risken för översvämningar.
 4. Att staden gör en analys av vilka tröskelnivåer som finns vid olika extrem nederbörd.
 5. Att staden tar fram ett program för hanteringen av hårdgjorda ytor och hur dessa i flera fall kan ersättas av gröna ytor, träd och övrig växtlighet.
 6. Att staden för samlad uppföljning och utvärdering av arbetet med klimatanpassning.
 7. Att i övrigt anföra följande:

Det är utmärkt att detta material har tagits fram som en komplettering av tidigare kunskap. Nu är det hög tid att se långsiktigt och redan idag planera för att minska följderna av klimatförändringarna.

Det är mycket bekymmersamt att medeltemperaturen vid slutet av detta århundrade kan ha ökat till mellan 4-6 grader och nederbörden samtidigt ökat med cirka 20 procent per år samt att havsnivån kan ha höjts med cirka en halvmeter, med högsta sannolikhet som ett resultat av människans oförmåga att ställa om. Samtidigt som vi måste intensifiera klimatomställningen är det viktigt att begränsa de negativa effekterna av de klimatförändringar som kommer att ske. En temperaturhöjning på två grader ser i nuläget ut att passeras redan runt 2030 för Stockholmsregionen.

Det är viktigt att frågan samordnas av kommunstyrelsen och alla avvägningar och beslut rörande klimatanpassningar måste

redan nu in i berörda förvaltningar och nämnder. Anpassningsarbetet bör integreras i redan pågående processer för att lyckas väl. Men det behövs även en samlad uppföljning och utvärdering av arbetet med klimatanpassning, något som enligt rapporten idag helt saknas.

Det är viktigt att fortsätta arbetet med att studera hur dricksvattenkvaliteten kan säkras och vilken framtida kapacitet som stadens reningsanläggningar behöver till följd av ökad nederbörd och fler invånare.

Det behövs fortsatta utredningar och konsekvensanalyser samt ekonomiska redogörelser för innebörden av att Mälaren på sikt kan utvecklas till en havsvik, med hot mot vår nuvarande dricksvattentäkt. Åtgärderna för detta behöver belysas redan nu även om det ligger långt fram i tiden. Valet av åtgärd strukturerar vår framtid och i detta skede är det viktigt att få fram tillräckligt mycket information så att beslut som tas idag inte låser i regionen i fel lösningar.

Det behövs även ett program för hanteringen av hårdgjorda ytor och hur dessa i flera fall kan ersättas av gröna ytor, träd och övrig växtlighet. Minst lika viktigt som att hantera redan hårdgjorda ytor och ersätta dem med vegetation är att inte skapa nya. Särskilt viktigt är att inte hårdgöra ytor som är avrinningsområden där stor naturlig infiltration sker i grönmark. Även blåstrukturen med vatten är viktigt för svalka vid stora värmeböljor. Det behövs en analys av vilka tröskelnivåer som finns vid olika extrem nederbörd och att staden tar fram studier för risken för översvämningar.

För ny bebyggelse vid vattennära läge behöver planeringen i ett tidigt skede ta höjd för högre vattennivåer och åtgärder behöver vidtas för ett förändrat klimat redan nu. Länsstyrelsens rekommendationer för lägsta grundläggningsnivåer längs länets Östersjökust bör följas. Östersjöns och Mälarens vattennivåer är en viktig framtidsfråga för såväl Stockholm som för andra regioner. Det är också en nationell fråga av stor dignitet. Att ha säkerhetsmarginaler och inte fortsätta bygga för nära vattnet är mycket viktigt. Redan idag behöver bebyggelsen lokaliseras, placeras och utformas på ett sätt som är hållbart över tid. Extra marginal skall om möjligt hållas till byggnader och anläggningar med samhällskritiska funktioner.

Det råder osäkerhet om hur mycket havsytan kan stiga och det är även möjligt att den stiger över beräknade maxnivåer. Hur mycket den globala havsytan kan förändras på lång sikt

inrymmer stora osäkerheter. Stockholms stad ska agera kraftfullt och vara ledande i arbetet med klimatanpassning av den bebyggda miljön. Klimatförändringarna är en av mänsklighetens största utmaningar.

Även ett mer omfattande samarbete över kommun-, läns- och nationsgränser är nödvändigt. Framförallt för fysiska åtgärder för att hejda effekterna av ökade vattennivåer i t.ex. Mälaren och Östersjön.

Redan nu förekommer det ibland att vattennivåerna i Östersjön är högre än i Mälaren. Eftersom Östersjön står i förbindelse med världshaven kommer problemen att tillta i takt med den globala temperaturhöjningen. Detta kan gå snabbare än man tidigare trott.

Därför bör Stockholms stad ta initiativ till en mer omfattande utredning som tar fram konkreta förslag till olika skyddsåtgärder som kan begränsa vattenhöjningen i Östersjön. Utredningen bör göras i kontakt med staten (t.ex. länsstyrelser, MSI och SMHI), Kommunförbundet Stockholms Län, landstinget och kommunerna utmed Östersjön och Mälaren. Utredningen ska också ta del av de internationella erfarenheter som finns av höjda havsnivåer.

Beslutsgång

Ordföranden Ulla Hamilton (M) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från Ulla Hamilton m.fl. (M), Charlotta Schenholm (FP), Jonas Naddebo (C) och Malte Sigemalm m.fl. (S).

Reservation

Vice ordföranden Daniel Helldén m.fl. (MP) och Tobias Johansson (V) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

§ 16

Sammanhängande gångstråk mellan Medborgarplatsen och Norrtull. Motion (2013:74) från Daniel Helldén (MP). Svar på remiss från kommunstyrelsen

Dnr T2013-400-06683

Beslut

Trafik- och renhållningsnämnden beslutar enligt trafikkontorets förslag:

- 1 Trafik- och renhållningsnämnden godkänner kontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen från kommunstyrelsen.

- 2 Trafik- och renhållningsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Trafikkontorets tjänsteutlåtande från den 28 januari 2014.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Ulla Hamilton m.fl. (M), Charlotta Schenholm (FP), Jonas Naddebo (C) och Malte Sigemalm m.fl. (S) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Daniel Helldén m.fl. (MP) och Tobias Johansson (V) föreslår att nämnden beslutar enligt följande:
 1. Att tillstyrka motionen.
 2. Att uppdra åt Trafikkontoret att ta fram ett inriktningsbeslut i enlighet med motionen.
 3. Att i övrigt anföra följande

Stockholm utvecklas och växer, den urbana miljön lockar allt fler – såväl boende som besökare. Näringsidkare som driver handel, caféer och restauranger ser nyttan med attraktiva stadsmiljöer. Stadens invånare vill se fler bilfria stråk som inbjuder till möten, rekreation, promenader och urbant stadsliv. De gågator som anläggs blir dessutom snabbt uppskattade.

Minskad biltrafik generellt ger möjlighet att prioritera mer ändamålsenliga trafikslag och helt bilfria miljöer ger en mänskligare stad att vistas i, där gatumiljöerna utgör en attraktiv urban miljö med plats för uteserveringar och fler möten mellan människor. Förslaget ligger i linje med stadens översiktsplan – Promenadstaden. En minskad vägtrafik är även i linje med stadens Framkomlighetsstrategi som anger att gång- cykel- och kollektivtrafik ska prioriteras framför bilen för att öka framkomligheten för samtliga vägtrafikanter.

Beslutsgång

Ordföranden Ulla Hamilton (M) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från Ulla Hamilton m.fl. (M), Charlotta Schenholm (FP), Jonas Naddebo (C) och Malte Sigemalm m.fl. (S).

Reservation

Vice ordföranden Daniel Helldén m.fl. (MP) och Tobias Johansson (V) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

§ 17**Utredning av bryggbad vid Kristinebergs och
Hornsbergs Strand. Svar på remiss från
kommunstyrelsen**

Dnr T2013-000-06739

Beslut

Trafik- och renhållningsnämnden beslutar enligt förslag från ordföranden Ulla Hamilton m.fl. (M), Charlotta Schenholm (FP) och Jonas Naddebo (C):

- 1 Trafik- och renhållningsnämnden beslutar att delvis godkänna kontorets förslag till yttrande och ställa sig bakom en fortsatt utredning av bryggbad vid Kristinebergs och Hornsbergs Strand.
- 2 Trafik- och renhållningsnämnden beslutar att överlämna detta utlåtande och kontorets förslag till yttrande till kommunstyrelsen som svar på remissen.
- 3 Trafik- och renhållningsnämnden beslutar att därutöver anföra följande:

Stockholm utmärks av gröna och blåa inslag och är en av få storstäder i världen där det är möjligt att bada mitt i staden. Kombinationen av vattenaktiviteter med ett rikt stadsliv i stadens centrala delar, är en av Stockholms fantastiska attraktiviteter som naturligtvis ska marknadsföras. Att ge stockholmarna ökade badmöjligheter under varma sommardagar är positivt och något som bör möjliggöras, där så är möjligt.

Det vore därför önskvärt att det görs en fördjupad utredning av bryggbad görs, i enlighet med det som anförs i Trafikkontorets tjänsteutlåtande. Kristinebergs och Hornsbergs strand nyttjades flitigt av stockholmarna under år 2013, trots badförbud. Det är därför viktigt att säkerhetsaspekten ses över för de badande.

Det är också av stor vikt att vattenkvaliteten säkerställs samt att den prisbelönta strandpromenaden inte drabbas negativt av en framtida anläggning av allmän badplats. Därtill behöver kostnadsansvaret ses över och erforderliga medel bör erhållas för de kostnader som inrättande av ett allmänt bad genererar.

- 4 Trafik- och renhållningsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Trafikkontorets tjänsteutlåtande från den 17 februari 2014. Kontoret föreslår att trafik- och renhållningsnämnden beslutar enligt följande:

- 1 Trafik- och renhållningsnämnden godkänner kontorets förslag till yttrande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.
- 2 Trafik- och renhållningsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

- 1) Ordföranden Ulla Hamilton m.fl. (M), Charlotta Schenholm (FP) och Jonas Naddebo (C) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Daniel Helldén m.fl. (MP) och Malte Sigemalm m.fl. (S) föreslår att nämnden beslutar att i huvudsak godkänna kontorets förslag till beslut, samt att därutöver anföra följande:

Vi tycker att förvaltningen är onödigt kritisk till att anlägga bad vid Kristinebergs och Hornsbergs strand. Det faktum att områdena är populära bland stockholmarna och har gott om badande sommartid redan i dag tyder på ett behov av bad i området. Ett område med många boende och utan andra lämpliga bad i närheten.

Vidare skriver förvaltningen att det kräver stora förändringar för att kunna genomföra ett organiserat bad. I dagsläget finns redan dusch och toalett vid Kristinebergs strand medan det i Hornsbergs strand finns dusch och kommer att byggas en glasskiosk med tillhörande toaletter under året. Om inte ett bad anläggs bör ändå badförbudet tas bort.

Övriga anpassningar bedömer vi som möjliga och om det görs med t.ex. flytbryggor går det att ta bort dem den del av året då det inte är aktuellt med bad i Mälaren.

- 3) Tobias Johansson (V) föreslår att nämnden beslutar enligt följande:
 - 1 Att i huvudsak bifalla kontorets yttrande.
 - 2 Att nämnden tillkännager som sin mening att offentliga badplatser vid Kristinebergs och Hornsbergs Strand bör inrättas under förutsättning att de hinder och svårigheter som påtalas i tjänsteutlåtandet kan lösas.

3 Att i övrigt anföra följande:

Att Stockholmarna har tillgång till grönområden och har möjlighet till rekreation såsom bad är mycket viktigt. Trots badförbud används Kristinebergs strand och Hornsbergs strand för bad sommartid. Om de problem som omnämns i tjänsteutlåtandet går att lösa bör de båda bryggbaden godkännas och utrustas på ett sätt som ökar säkerheten för de badande.

Att istället anlägga småbåtshamn riskerar att istället avskärma allmänheten från bryggor och vattenutsikt. Detta eftersom småbåtshamnar ofta inhägnas för att bl.a. stävja brott. Vi tror därför att badplatser kan komma fler personer till nytta än en ny småbåtshamn.

Beslutsgång

Ordföranden Ulla Hamilton (M) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från Ulla Hamilton m.fl. (M), Charlotta Schenholm (FP) och Jonas Naddebo (C).

Reservation

Vice ordföranden Daniel Helldén m.fl. (MP) och Malte Sigemalm m.fl. (S) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Tobias Johansson (V) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Ersättaryttrande

Göran Oljeqvist (KD) instämmer i beslut av ordföranden Ulla Hamilton m.fl. (M), Charlotta Schenholm (FP) och Jonas Naddebo (C).

§ 18

En strategisk inriktning för bättre leveranstrafik 2014 - 2017. Beslut om remiss

Dnr T2014-00277

Beslut

Trafik- och renhållningsnämnden beslutar enligt trafikkontorets förslag:

- 1 Trafik- och renhållningsnämnden godkänner förslaget till strategisk inriktning för bättre leveranstrafik 2014 - 2017 och ger kontoret i uppdrag att skicka förslaget på remiss.

Handlingar i ärendet

Trafikkontorets tjänsteutlåtande från den 10 mars 2014.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

- 1) Ordföranden Ulla Hamilton m.fl. (M), Charlotta Schenholm (FP), Jonas Naddebo (C), vice ordföranden Daniel Helldén m.fl. (MP) och Malte Sigemalm m.fl. (S) föreslår (se beslutet).
- 2) Tobias Johansson (V) föreslår att nämnden beslutar enligt följande:
 - 1 Att i huvudsak godkänna kontorets förslag
 - 2 Att nämnden tillkännager som sin mening att:
 - a) Att trängselskatten i högre grad än idag bör difteriseras för att styra godstrafiken till tidpunkter och farvägar där belastningen av vägnätet är mindre.
 - b) Att transportererna i innerstaden bör minskas genom inrättandet av en samlastningscentral i kommunal regi.
 - 3 Att i övrigt anföra följande:

Tunga transportfordon bidrar idag till den försämrade luftkvaliteten och försvårar framkomligheten för bussar, cyklister och gående. Vi vill därför minska transportererna i innerstaden genom en samlastningscentral i kommunal regi. Syftet är att effektivisera och samordna leveranserna för att minska antalet transportfordon i innerstaden. På vissa utsatta gator bör tung trafik helt förbjudas.

I förslaget finns många bra förslag och flera av målsättningarna är bra. Men tyvärr påtalas inte behovet av att verka för att trängselskatten ska kunna användas för att styra godstrafiken till tidpunkter och farvägar där belastningen av vägnätet är mindre.

Att alliansen nu fått upp ögonen för behovet av samlastning är naturligtvis positivt. Under den tid då stadshuset hade rödgrön majoritet gjordes försök med samlastning. Dessa projekt avbröts av alliansen när de kom till makten.

Beslutsgång

Ordföranden Ulla Hamilton (M) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från Ulla Hamilton m.fl. (M), Charlotta Schenholm (FP), Jonas Naddebo (C), vice ordföranden Daniel Helldén m.fl. (MP) och Malte Sigemalm m.fl. (S).

Reservation

Tobias Johansson (V) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av ordföranden Ulla Hamilton m.fl. (M) och Charlotta Schenholm (FP) och Jonas Naddebo (C) enligt följande:

Det är glädjande att vi har en leveransstrategi klar för en bred remiss. Att öka framkomligheten för gods- och leveranstrafik är viktigt för ett växande Stockholm och utgör en viktig pusselbit i den av kommunfullmäktige antagna Framkomlighetsstrategin. För att framkomligheten ska bli bättre i Stockholm och fler skall välja kollektivtrafik behöver kollektivtrafiken prioriteras ytterligare och beredas mer plats. Därför behöver förslaget om att låta godsleveranser köra i kollektivtrafikkörfälten på stadens in- och utfarter analyseras vidare och med stort fokus på att det inte får påverka kollektivtrafikens framkomlighet. Det är viktigt att tänka i nya banor för att lösa mobilitetsproblemen i Stockholm, men om godstrafik i kollektivtrafikkörfält påverkar framkomligheten skickar det fel signaler till stadens trafikanter om hur staden prioriterar olika trafikslag. Vi ser i detta sammanhang särskilt fram emot remissinstansernas synpunkter.

Särskilt uttalande lämnas av vice ordföranden Daniel Helldén m.fl. (MP) enligt följande:

Stadshusmajoriteten med bland annat Miljöpartiet före alliansens tid hade redan då ett försök med samlastning. Detta var dock ett av de första "flumprojekten" som alliansen tog bort när de tog makten. Nu åtta år senare har de äntligen insett betydelsen av samlastning.

De konkreta åtgärder som inriktningen om bättre leveranstrafik tar upp är bra. Dock vill Miljöpartiet understryka att gods i kollektivtrafikkörfält endast ska få ske utanför rusningstider och om möjligt styras till transporter kopplade till samlastning, dvs "kollektivtrafik för gods".

Ersättaryttrande

Göran Oljeqvist (KD) instämmer i särskilt uttalande av ordföranden Ulla Hamilton m.fl. (M), Charlotta Schenholm (FP) och Jonas Naddebo (C).

§ 19**Införandet av parkeringsavgifter vid stadens idrottsanläggningar och simhallar. Skrivelse till kommunstyrelsen från Tomas Rudin (S) och Emilia Bjuggren (S). Svar på remiss**

Dnr T2013-340-06682

Beslut

Trafik- och renhållningsnämnden beslutar enligt trafikkontorets förslag:

- 1 Trafik- och renhållningsnämnden godkänner kontorets förslag till svar på remissen från kommunstyrelsen.
- 2 Trafik- och renhållningsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Trafikkontorets tjänsteutlåtande från den 17 februari 2014.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

- 1) Ordföranden Ulla Hamilton m.fl. (M), Charlotta Schenholm (FP), Jonas Naddebo (C), vice ordföranden Daniel Helldén m.fl. (MP) och Tobias Johansson (V) föreslår (se beslutet).
- 2) Malte Sigemalm m.fl. (S) föreslår att nämnden beslutar enligt följande:
 1. Trafik- och renhållningsnämnden beslutar att tillstyrka skrivelsen.
 2. Trafik- och renhållningsnämnden beslutar att därutöver anföra följande:

Kontoret för ett resonemang kring konflikten mellan parkering på kvartersmark kontra gatumark samt poängterar att parkeringsytor inte bör subventioneras utan finansiera sina egna kostnader med hänvisning till stadens framkomlighetsmål. Principiellt håller vi med trafikkontoret om detta. Dock anser vi att parkeringsavgifter vid idrottsanläggningar och simhallar i förlängningen kan innebära fler bilresor istället för färre om det leder till att barn och unga som deltar i olika idrottsaktiviteter blir skjutsade till sina aktiviteter och sedan hämtade ett par timmar senare. Vi tycker att det skulle vara bättre att pröva fri men tidsbegränsad parkering vid stadens idrotts- och simhallar. Om parkeringsavgifterna ändå blir kvar anser vi att intäkterna

för dessa ska återföras till föreningslivet.

Beslutsgång

Ordföranden Ulla Hamilton (M) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från Ulla Hamilton m.fl. (M), Charlotta Schenholm (FP), Jonas Naddebo (C), vice ordföranden Daniel Helldén m.fl. (MP) och Tobias Johansson (V).

Reservation

Malte Sigemalm m.fl. (S) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

§ 20

Naturvårdsverkets redovisning av regeringsuppdrag om investeringsstöd för hållbar återföring av fosfor. Svar på remiss från kommunstyrelsen

Dnr T2014-00326

Beslut

Trafik- och renhållningsnämnden beslutar enligt trafikkontorets förslag:

- 1 Trafik- och renhållningsnämnden beslutar att överlämna kontorets tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.
- 2 Trafik- och renhållningsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Trafikkontorets tjänsteutlåtande från den 28 februari 2014.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Ulla Hamilton (M) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§ 21**Aktualitetsprövning av Promenadstaden.
Översiktsplanen för Stockholm. Svar på remiss från
stadsbyggnadsnämnden**

Dnr T2008-512-03963

Beslut

Trafik- och renhållningsnämnden beslutar enligt trafikkontorets förslag:

- 1 Trafik- och renhållningsnämnden lämnar kontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen.
- 2 Trafik- och renhållningsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Trafikkontorets tjänsteutlåtande från den 28 januari 2014.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

- 1) Ordföranden Ulla Hamilton m.fl. (M), Charlotta Schenholm (FP), Jonas Naddebo (C) och Tobias Johansson (V) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Daniel Helldén m.fl. (MP) föreslår att nämnden beslutar att som svar på remissen hänvisa till nedanstående utlåtande:

Stadens översiktsplan Promenadstaden behöver revideras, den var på flera sätt inaktuell redan när den antogs. Färdplan för ett fossilfritt Stockholm 2050 anger att kollektivtrafiken behöver fördubblas till 2050. Det ställer höga krav på en långsiktig utbyggnad av framförallt spårbunden trafik och nu behöver översiktsplanen tydliggöra kommande satsningar och angelägna spårreservat måste beaktas i fortsatt planering. Detta är en välkommen och önskvärd utveckling som även är nödvändig för att nå klimatmål och framkomlighet. Trafikverket anger att biltrafiken behöver minska med 25 procent i Stockholms län till år 2030 jämfört med 2010. Trafikverket räknar med att storstadsområden ska minska trafiken mer än glesbygd och det kan finnas anledning att Stockholm stad tar höjd för en högre minskning än övriga länet. Staden ska därför ha som mål att minska biltrafiken med 30 procent till 2030. Den statliga utredningen om fossilfri fordonsflotta anger att det behövs ett stadsmiljömål där ökningen i rörlighet uteslutande sker med gång, cykel och kollektivtrafik för att biltrafiken ska minska. Översiktsplanen

ska ta sin utgångspunkt i dessa rapporter.

Det behövs en mer konkret syn på hållbar stadsutveckling. Mycket fokus ligger idag på att definiera vad som är en hållbar stadsutveckling och goda exempel lyfts fram och rättfärdigar en helhet som inte sammantaget uppnår en hållbar stadsutveckling. Det behövs även en konkret diskussion i arbetet med en ny översiktsplan för att tydliggöra vad som *inte* är en hållbar stadsutveckling – för att sedan överge de åtgärdsförslag som leder staden längre bort från en önskvärd utveckling. Sedan trängselskatten infördes har trafiken börjar minska och det gäller nu även för resor som inte direkt passerar trängselskattssnittet. Översiktsplanen behöver arbeta utifrån att det moderna samhället har nått ”peak-car” och att det nu är gång, cykel och kollektivtrafik samt åtgärder för en innovativ mobilitet som ska vara i fokus för att bygga en attraktiv stad. Innovativ mobilitet kan vara kraftigt sänkta parkeringsgatal, en förändrad parkeringsstrategi, bättre förutsättningar för bilpooler, stärka infartsparkeringar i ett regionalt perspektiv och att minska belastningen i trafiksystemet under de mest belastade tidpunkterna. Det är även viktigt att se över hur dagens gatustrukturer kan optimeras för ökad framkomlighet, till exempel för stombussarna. Även förutsättningar för kollektivtrafik på vatten behöver tas med och dagens kajer och strandlinjer behöver fortsatt utvecklas för att skapa fler och trevligare vistelsezoner.

Tunnelbanan ska byggas ut enligt 2013 års Stockholmsförhandling, samt att Orange linje från Älvsjö via Liljeholmen, Fridhemsplan, Odenplan ska fortsätta mot Hagastaden, Solna och Mörby/Täby. Det är avgörande för tunnelbanenätet att det centrala systemet avlastas för att kunna öka kapaciteten i tunnelbanan generellt. Spårväg syd ska byggas från Flemingsberg via Kungens kurva, Skärholmen, Fruängen och Älvsjö. Därifrån ska den fortsätta som en viktig tvärförbindelse och koppla ihop spårtrafiken vis Bandhagen, Hökarängen och Skarpnäck. Spårväg syd är otroligt viktig för södra Stockholms utveckling och för att möjliggöra fler bostäder och bättre förutsättningar för tvärresor. På samma sätt ska en spårväg planeras från Vällingby via Spånga, Rinkeby, Kista och vidare mot Bergshamra. Slutlig sträckning behöver studeras och spårkorridoren behöver tydliggöras i Översiktsplanen.

Bromma flygplats ska läggas ner och istället ska Bromma parkstad med 50 000 bostäder utgöra en viktig del i ett framtida hållbart och växande Stockholm. I samband med

detta ska Orange linje byggas ut mot Bromma parkstad till en ny pendeltågsstation vid Solvalla. Även om den planeras i tunnel behöver denna spårkorridor tydliggöras i Översiktsplanen för att skapa bästa möjliga nytta med den ökade kollektivtrafikkapaciteten.

Dagens frimärksplanering är som kontoret vid flera tillfällen fastslår ohållbar och det behövs sammanhållna program för att skapa mer attraktiva stadsdelar och för att möjliggöra en hållbar bostadsplanering med fler bostäder än vad som ryms i dagens frimärksplaner. Dagens planering begränsar en fortsatt utveckling av nya bostäder. I detta sammanhang är det även viktigt att säkra viktiga naturreservat och att säkra mark för stadens tekniska system, till exempel återvinningscentraler och utbyggnad för fjärrvärme och biogasproduktion. Kontorets synpunkter om att prioritera omvandling av trafikleder till stadsgator framför dyra överdäckningar är väldigt positivt och visar på möjligheterna på en sammanhållen stadsomvandling som ofta ger ett stort antal nya bostäder. All markplanering behöver beakta de nya förutsättningarna med ett förändrat klimat. Ökad nederbörd, varmare medeltemperatur och höjda vattennivåer är enorma utmaningar för Stockholm och detta behöver konkret tas om hand i Översiktsplanen.

Att döma från underlaget till aktualitetsprövningen av Promenadstaden utgör Förbifart Stockholm inget mervärde för stadens utveckling. Ingenstans i underlaget lyfts något exempel av nytta fram och projektet omnämns knappt trots att det är den i särklass dyraste investeringen någonsin i regionen. Det är uppenbart att pengarna istället behövs för att utveckla kollektivtrafiken och faktiskt stödja en utveckling mot en promenadstad.

- 3) Malte Sigemalm m.fl. (S) föreslår att nämnden beslutar att i huvudsak godkänna kontorets förslag till beslut samt att därutöver anföra följande:

Stadsbyggnadskontorets uppföljning av Översiktsplanen är glädjande seriös med relevanta och insiktsfulla kommentarer. Den innehåller också många klarsynta och tänkvärda förslag.

Den fortsatta utvecklingen av staden måste bygga på visioner om framtiden som är förankrade hos medborgarna. För att kunna följa dessa visioner måste staden ha ett helhetsgrepp och initiativet i planeringen, såväl över byggandet som över trafikförsörjningen. Staden bör också vara försiktig med försäljningen av mark samt även köpa in mark som är av

strategisk betydelse.

Tillgång till god kollektivtrafik är en viktig parameter för att bygga såväl bostäder som arbetsplatser. I detta sammanhang kan inte nog poängteras vikten av att bygga Spårväg Syd.

Beslutsgång

Ordföranden Ulla Hamilton (M) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från Ulla Hamilton m.fl. (M), Charlotta Schenholm (FP), Jonas Naddebo (C) och Tobias Johansson (V).

Reservation

Vice ordföranden Daniel Helldén m.fl. (MP) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Malte Sigemalm m.fl. (S) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av ordföranden Ulla Hamilton m.fl. (M) Charlotta Schenholm (FP) och Jonas Naddebo (C) enligt följande:

I ett växande Stockholm behöver det begränsade gatuutrymmet nyttjas på bästa sätt för säkerställa en god framkomlighet för alla stockholmare. Kollektivtrafik utgör ett av våra mest effektiva transportmedel och något som bör satsas på. Kollektivtrafik på vattnet är ett underutnyttjat alternativ som måste beaktas i det fortsatta arbetet.

Ersätтарыttrande

Göran Oljeqvist (KD) instämmer i särskilt uttalande av ordföranden Ulla Hamilton m.fl. (M), Charlotta Schenholm (FP) och Jonas Naddebo (C).

§ 22

En förvaltning för stockholmarna. Svar på skrivelse från Jonas Naddebo (C)

Dnr 2013-001-05010

Beslut

Trafik- och renhållningsnämnden beslutar enligt trafikkontorets förslag:

- 1 Trafik- och renhållningsnämnden överlämnar kontorets tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Handlingar i ärendet

Trafikkontorets tjänsteutlåtande från den 6 februari 2014.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Ulla Hamilton (M) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av Jonas Naddebo (C) enligt följande:

Det är tråkigt att trafikkontoret inte har uppfattat den styrande majoritetens vilja att minska regelbördan och förenkla för medborgarna. För att Stockholm ska bli en grönare, skönare och kreativare stad behöver vi strömlinjeforma processer och ta bort onödiga regler som bara lägger käppar i hjulet för medborgarna.

Med mindre byråkrati kan vi skapa en mänskligare stad där människors behov och skaparkraft står i centrum och bejakas, istället för att låta den kommunala byråkratin lägga en hämsko på utveckling och nytänkande.

Det arbete som kontoret redovisar i svaret är inte dåligt på något sätt men det är långt ifrån den ambition som beskrevs i alliansens budget för 2013. Det är konstigt att trafikkontoret travar på i samma hjulspår som tidigare när ett regelförenklingsarbete initieras på centrala funktioner i staden och, enligt egen utsago, inte gör någonting för att gå i takt med alliansens övergripande ambition.

§ 23**Engagera medborgare i bekämpning av invasiva arter såsom jätteloka. Svar på skrivelse från Daniel Helldén m.fl (MP)**

Dnr T2013-520-05009

Beslut

Trafik- och renhållningsnämnden beslutar enligt trafikkontorets förslag:

- 1 Trafik- och renhållningsnämnden godkänner kontorets tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Handlingar i ärendet

Trafikkontorets tjänsteutlåtande från den 11 februari 2014.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Ulla Hamilton (M) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av vice ordföranden Daniel Helldén m.fl. (MP) enligt följande:

Miljöpartiet tackar för svaret och konstaterar med tillfredsställelse att rapportering av Björnloka nu är införd i appen "Tyck till". Vi ser fram emot att få en återrapportering från kontoret av om inrapportering via denna kanal medför att Björnlokan kan bekämpas mer effektivt.

§ 24**Hotell Terminus. Svar på skrivelse från
Malte Sigemalm (S)**

Dnr T2013-320-01566

Beslut

Trafik- och renhållningsnämnden beslutar enligt trafikkontorets förslag:

- 1 Trafik- och renhållningsnämnden godkänner kontorets tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Handlingar i ärendet

Trafikkontorets tjänsteutlåtande från den 17 februari 2014.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Ulla Hamilton (M) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§ 25**Strategi för julbelysning i Stockholms ytterstadsdelar samt svar på skrivelse "Mer attraktiva centrum i ytterförorterna" från Tobias Johansson (V)**

Dnr T2014-00224

Beslut

Trafik- och renhållningsnämnden beslutar enligt trafikkontorets förslag:

- 1 Trafik- och renhållningsnämnden godkänner Strategi för julbelysning i Stockholms ytterstadsdelar, bilaga 1 till kontorets tjänsteutlåtande.
- 2 Trafik- och renhållningsnämnden godkänner kontorets tjänsteutlåtande som svar på skrivelse "Mer attraktiva centrum i ytterförorterna".

Handlingar i ärendet

Trafikkontorets tjänsteutlåtande från den 21 februari 2014.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Ulla Hamilton (M) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av vice ordföranden Daniel Helldén m.fl. (MP) och Tobias Johansson (V) enligt följande:

Vår ambition är att skattecronorna måste fördelas mer rättvist över hela Stockholm. Vi uppskattar därför att alliansen nu till viss del tagit till sig av vår kritik. Det är därför positivt på att alliansen nu vill avsätta pengar för att tillsammans med andra aktörer bidrar till vacker julbelysning i ytterförorterna.

Staden lägger varje år 4,5 mnkr för utsmyckning av julbelysning i City. I Trafikkontorets förslag föreslås en budget om 2 mnkr som ska fördelas till de ytterstadsdelar som, hos trafikkontoret ansöker om tilldelning av budget för julbelysning. Vår åsikt är att båda dessa båda belopp ha varit lika stora.

§ 26**Sänkt hastighet för ökad trafiksäkerhet och bättre luftkvalité på huvudgator i innerstaden. Svar på uppdrag från kommunfullmäktige**

Dnr T2014-00172

Beslut

Trafik- och renhållningsnämnden beslutar enligt förslag från Ulla Hamilton m.fl. (M), Charlotta Schenholm (FP) och Jonas Naddebo (C):

- 1 Trafik- och renhållningsnämnden beslutar att införa hastighetsgränsen 30 km/h på Folkungagatan mellan Söderledstunneln och Londonviadukten samt på Hornsgatan mellan Ansgariegatan och Slussen.
- 2 Trafik- och renhållningsnämnden ger kontoret i uppdrag att följa upp effekten av hastighetssänkningen gällande faktiska hastigheter och luftkvalitet.
- 3 Trafik- och renhållningsnämnden ger kontoret i uppdrag att återkomma med förslag och genomförande på fler gator i innerstaden där hastigheten ska sänkas till 30 km/h i enlighet med uppdrag och tidsram i budgeten för 2014.
- 4 Trafik- och renhållningsnämnden anför därutöver följande:

I årets budget enades alliansen om en ny satsning på säkrare gator för cyklister och fotgängare och en renare luft:

”I syfte att skapa en mer trafiksäker miljö och en bättre stadsmiljö ska hastighetsgränsen 30 km/h införas på gator och huvudgator i innerstaden där separerad cykelbana saknas. På gator där miljö kvalitetsnormen för luft inte uppnås ska det prövas att sänka hastigheten till 30 km/h.”

Enligt studier från OECD minskar dödsrisken för en oskyddad trafikant vid en kollision med en bil med hela 80 procent när hastigheten reduceras från 50 till 30 km/h. Lägre hastigheter har även stor potential att rädda fotgängares liv eftersom mellan 70 och 80 procent av alla skador eller dödsfall bland fotgängare sker när de korsar gatan. Att köra 30 km/h i stället för 50 km/h innebär därför väldigt ofta skillnaden mellan liv och död, både på grund av en radikalt kortare bromssträcka liksom kraften vid koalitionen.

Det är därför bra att trafikkontoret föreslår att införa hastighetsbegränsningen 30 km/h på de delar av Folkungagatan och Hornsgatan som saknar friliggande cykelbana. Dock återstår ett antal gator i innerstaden – utan friliggande cykelbana och med

hastigheter på 50 km/h – där hastigheten ska ses över.

Vi uppdrar därför åt trafikkontoret att återkomma med förslag och genomförande på fler gator i innerstaden där hastigheten ska sänkas till 30 km/h i enlighet med uppdrag och tidsram i budgeten för 2014.

Utöver denna budgetsatsning pågår även en översyn av hastighetsgränserna, för Spånga-Tensta, Hägersten och en del av Liljeholmen samt Kungsholmens inklusive Centralbron och Västerbron. Där ingår även en fortsatt hastighetsöversyn för hela staden enligt samma metod och principer som för pilotområdena.

Med anledning av ovanstående bör innerstaden prioriteras vid kommande hastighetsöversyn.

Handlingar i ärendet

Trafikkontorets tjänsteutlåtande från den 13 januari 2014. I tjänsteutlåtandet föreslås:

- 1 Trafik- och renhållningsnämnden beslutar att införa hastighetsgränsen 30 km/h på Folkungagatan mellan Söderledstunneln och Londonviadukten samt på Hornsgatan mellan Ansgariegatan och Slussen.
- 2 Trafik- och renhållningsnämnden ger kontoret i uppdrag att följa upp effekten av hastighetssänkningen gällande faktiska hastigheter och luftkvalitet.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Ulla Hamilton m.fl. (M), Charlotta Schenholm (FP) och Jonas Naddebo (C) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Daniel Helldén m.fl. (MP) och Malte Sigemalm m.fl. (S) föreslår att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.
- 3) Tobias Johansson (V) föreslår att nämnden beslutar enligt följande:
 - 1 Att i huvudsak bifalla kontorets förslag till beslut.
 - 2 Att nämnden tillkännager som sin mening att 30-zon bör införas som norm i innerstaden och i bostadsområden.
 - 3 Att i övrigt anföra följande:

Vi ställer oss mycket positiva till att hastighetsgränsen 30 km/h införs på ett antal gator i innerstaden. Lägre hastigheter

är ett viktigt sätt att minska antalet olyckor. 30-zon bör därför bli norm i innerstaden och i bostadsområden.

Kontoret har tidigare redovisat att utan större satsningar på effektiva trafiksäkerhetsåtgärder kommer en ökning ske av skadade i Stockholmstrafiken. Det har också framkommit att betydande insatser på trafiksäkerhetsområdet måste göras om staden ska lyckas med målet om en 40-procentig minskning av antalet omkomna och svårt skadade fram till 2020. Detta visar att hastighetsgränsen 30 km/h är nödvändigt på betydligt fler gator.

Beslutsgång

Ordföranden Ulla Hamilton (M) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från Ulla Hamilton m.fl. (M), Charlotta Schenholm (FP) och Jonas Naddebo (C).

Reservation

Vice ordföranden Daniel Helldén m.fl. (MP) och Malte Sigemalm m.fl. (S) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Tobias Johansson (V) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av vice ordföranden Daniel Helldén m.fl. (MP) enligt följande:

Det är bra att hastigheten sänkts på dessa två gator. Stockholm ska ha en trafikmiljö som är mänsklig och som utgår från människans förutsättningar och de oskyddade trafikanterna. Människan är mycket effektivare i samspelet vid lägre hastigheter. Hastigheten bör därför sänkas på gator där motorfordon, cyklister och gående kommer i kontakt med varandra.

Risken att dödas vid en olycka i 30 km/h är mycket låg, medan risken att dö eller skadas allvarligt är cirka 20 gånger högre vid 50 km/h. Med lägre hastigheter tar bilen även mindre utrymme och det finns bättre förutsättningar att ge plats för cykelbanor. Körtiderna ökar endast marginellt, men trafiken blir mjukare och mindre ryckig. Idag har lokalgator 30 km/h och huvudgator har generellt 50 km/h. En sänkning till 40 km/h på huvudgator ska införas skyndsamt och staden ska utreda effekter av 30 km/h på samtliga gator där motorfordon, cyklister och gående kommer i kontakt med varandra och se vilka effekter detta ger, till exempel om samma hastighet på huvudgator även sprider ut biltrafiken till mindre lokalgator.

Ersättaryttrande

Göran Oljeqvist (KD) instämmer i beslut av ordföranden Ulla Hamilton m.fl. (M), Charlotta Schenholm (FP) och Jonas Naddebo (C).

§ 27

Digitala reklamvitriiner. Genomförande av försök. Utvärdering och fortsatt hantering

Dnr T2010-540-04537

Beslut

Trafik- och renhållningsnämnden beslutar enligt trafikkontorets förslag:

- 1 Trafik- och renhållningsnämnden beslutar godkänna redovisningen av försöket och kontorets förslag till fortsatt hantering av ärendet.
- 2 Trafik- och renhållningsnämnden bemyndigar kontoret att förlänga försöksperioden för de digitala vitrinerna till dess utvärderingen avslutats eller som längst till 2014-10-01.

Handlingar i ärendet

Trafikkontorets tjänsteutlåtande från den 17 februari 2014.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Ulla Hamilton (M) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§ 28

Anvisning av plats för hämtning av hushållsavfall där godtagbara hämtförhållanden inte kan uppnås

Dnr T2014-00299

Beslut

Trafik- och renhållningsnämnden beslutar enligt trafikkontorets förslag:

- 1 Trafik- och renhållningsnämnden beslutar med stöd av 19 § i renhållningsordningen anvisning av plats för hämtning av hushållsavfall för samtliga ärenden bifogade till kontorets

tjänsteutlåtande.

- 2 Trafik- och renhållningsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Trafikkontorets tjänsteutlåtande från den 12 februari 2014.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Ulla Hamilton (M) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§ 29

Försöket med utsortering av matavfall "Gröna påsen" under 2013. Slutrapport

Dnr T2013-700-03613

Beslut

Trafik- och renhållningsnämnden beslutar enligt trafikkontorets förslag:

- 1 Trafik- och renhållningsnämnden godkänner slutrapporten för det försök med utsortering av matavfall med efterföljande optisk sortering som genomfördes under 2013.

Handlingar i ärendet

Trafikkontorets tjänsteutlåtande från den 12 februari 2014.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Ulla Hamilton (M) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av Tobias Johansson (V) enligt följande:

Vi vill utsortera fler fraktioner än brännbart och matavfall. Vi vill införa ett system likt det i Eskilstuna, där mat-, plast-, pappers- och metallförpackningar samt tidningar utsorteras

från övrigt avfall. Vi vill också att staden bör ha en förbehandlingsanläggning för biogas driven i egen regi.

Utöver detta måste staden arbeta med aktiva åtgärder för att minska mängden matsvinn som uppstår både hos privathushåll och inom livsmedelsbranschen.

Vid protokollet

Åse Geschwind